

NAŠE NOVINY

Nezávislý

25. února 2006 3 Kč

Dnes zvláštní vydání!

Masopust poprvé v parním vlaku
Lokálka slaví 105 let provozu

Poberounský Masopust po sedmnácté

Jízdní řád masopustního vlaku

Dobřichovice 12:00

Řevnice 12:04

Zadní Třebaň (odj.) 13:05

Litně (přij. 13:22, odj. 13:40)

Osov (přij. 14:05, odj. 14:15)

Hostomice (přij. 14:20, odj. 14:30)

Lochovice (přij.) 14:45

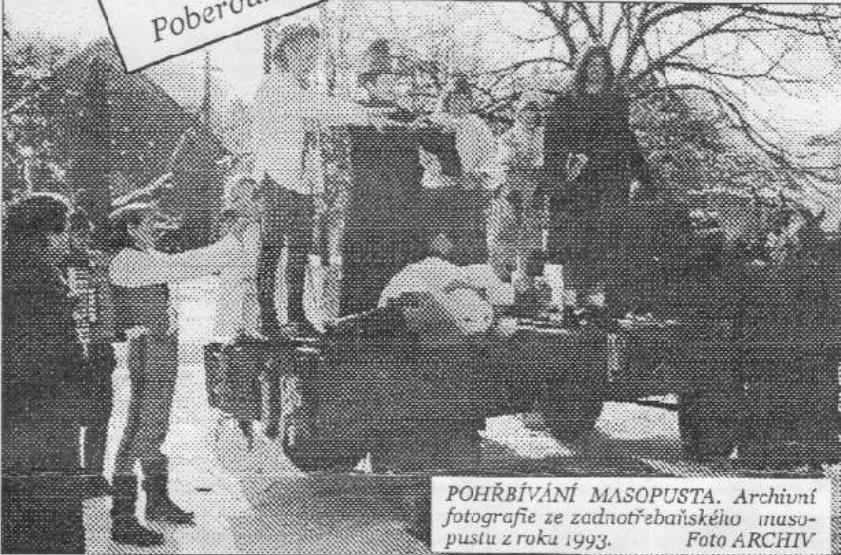
Lochovice (odj.) 15:05

Osov (přij. 15:27, odj. 15:50)

Litně (přij. 16:12, odj. 16:32)

Zadní Třebaň (přij.) 16:50

Vlak zastavuje ve všech stanicích a zastávkách!

POHŘBÍVÁNÍ MASOPUSTA. Archivní fotografie ze zadnotřebaňského masopustu z roku 1993.
Foto ARCHIV

Masopust v parním vlaku

PO JARMARKU, FRAŠCE A PRŮVODU POJEDE PODBRDSKEM ZVLÁŠTNÍ VLAK

Zadní Třebaň - Příprava sedmnáctého ročníku poberounského masopustu, jehož součástí bude premiérově i jízda zvláštního parního vlaku, došplá do finále.

Původně nabídnutou sestavu vlaku za cenu 130 000 Kč organizátor, kterým je tradičně redakce Našich novin, nebyl schopen akceptovat. Když už to vypadalo, že z jízdy se jede, objevila se zpráva, že Výtopna Zlíchov zprovoznila malou parní lokomotivu. Takže jsme se rozhodli pro ni! Jízda byla objednána a dokonce se nám podařilo získat i peníze na zaplacení zálohy.

Jak tedy bude dnešní masopustní sobota vypadat?

Tradiční masopust v Zadní Třebani bude

zahájen již v 10 hodin neméně tradičním jarmarkem před Společenským domem. Zahraje a zatančuje několik souborů, chybět nebude tombola, ani zabijačka pořádaná sborem místních hasičů. Pro dívky tu bude připravena masopustní fraška spojená s pochováním Masopusta.

Pak vyrazí maškary na průvod obcí, který se vrátí zpět před »Kulturák« a pak se dá cpět na pochod, tentokrát směrem k nádraží, kde už bude čekat parní lokomotiva s třemi vozy - osobním, služebním a bufetovým, zvaným »Pívák«. Vlak vyjede dopoledne z Prahy, ale cestující začne brát až v pravé poledne v Dobřichovicích. Odjezd směr Lochovice je ze Zadní Třebaně plánovaný na 13.05. Cestou bude na zastávkách a stanicích vy-

hrávat poberounská skupina Třehusk. V Osově a Lochovicích zopakuje osazenstvo část divadelní frašky. Po návratu vlaku do Zadní Třebaně kolem 17. hodiny si mohou zájemci posedět s Třehuskem ve Společenském domě.

Tečku za masopustem udělá v neděli 26. 2. dětský karneval. Ve Společenském domě začne od 14.00. Novinkou bude vystoupení kejkliše Petra Theimra. Josef KOZÁK

Sto let oslavil císařpán, vloni zpívaví trampové

Letos 1. září to bude přesně 105 let, kdy byl zahájen pravidelný provoz na lokální trati Zadní Třebaň - Lochovice.

Oslavy 100 let se konaly v roce 2001, kdy Naše noviny společně s dalšími spolkami zorganizovaly program oslav a jejich zásluhou se tehdejší historická jízda konala v duchu rakousko-uherského mocnářství. Cestující tak měli možnost vidět císaře Františka Josefa I. s doprovodem. V dalších letech se NN pokoušely jízdu opět realizovat, ale nepodařilo se sehnat potřebné finance. To se povedlo až v roce 2004, kdy úspěšnou jízdu císaře zopakovaly a vloni na podzim uspořádaly další jízdu parního vlaku v duchu předválečných trampů. (Více z historie lokálky si můžete přejet na straně 4) (JoK)

MASOPUSTNÍ PÁRA. Lokomotiva BN 200, která pojede v čele masopustního parního vlaku, byla vyrobená v ČKD Praha v roce 1947. Byla dodána cukrovaru Dolní Cetno. Lokomotiva zde sloužila až do poslední kampaně 1959 a poté byla odeslána do cukrovaru v Kropáčově Vrutici. Tam sloužila až do odstavení v roce 1972. Od roku 1991 byla k vidění jako pomník v železniční stanici Meziměstí a nyní je v majetku a péči Výtopny Zlíchov, kde na ní byla provedena celková generální oprava a lokomotiva pod novým označením 213.902 byla v roce 2005 zprovozněna.
(podle stránek www.masinka.cz - JoK)

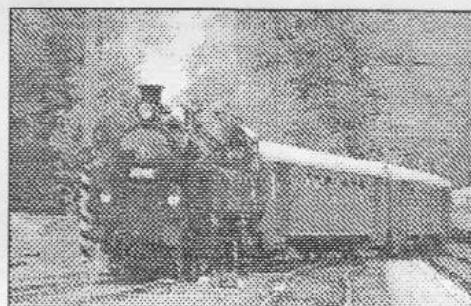
Tip na dárek? DVD a VHS

VŠUDYBYLKOU DO 20. a 30. LET PODBRDSKOU LOKÁLNÍ TRATÍ

Naše noviny - nezávislý poberounský občanský a **VIDEOSTUDIO** Miloslav Pátek

vám nabízí profesionálně zpracovanou videokazetu i DVD
natočené během jízdy parního vlaku po trase **KARLŠTEJN**
- ZADNÍ TŘEBÁŇ - LOCHOVICE a zpět dne 17. září 2005.

- * Cikánky a trampové v Zadní Třebani * Babička Mary a dědeček Všetečka v Litni * Vodníci v Leči * Hasiči s ruční stříkačkou v Osově * Dětské hry a výstava v Lochovicích
- * Rada Vacátko, pánev Brůžek a Bouše, četnická pátračka
- * Poberounská hudební skupina Trehusk...
- * 55 minut, cena 200 Kč (VHS), 250 Kč (DVD)

Objednat si můžete i další nosiče:

Parní vlak na trase Karlštejn - Zadní Třebaň - Lochovice 18/9/04 (VHS)

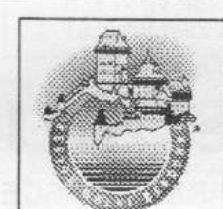
* císařpán František Josef * program ve stanicích * hasiči, turisté, vodníci... * délka 30 min., cena 200 Kč

Ten letovskej most - CD a MC poberounské kapely Trehusk

* Písničky Na Pankráci, Já jsem sirotek, Nebudem se ženit, Falešná kočička, Když jsem šel z hub, Pětatřicátnici...

* S Trehuskem zpívají Pavel Vitek, Jan Rosák, Štěpán Rak a Sbor poberounských starostů. * Cena 200 Kč (CD), 120 Kč (MC)

Kazety jsou k dostání či objednání u členů redakční rady Nušich novin: Pavly Švédové (606 150 928), Josefa Kozáka (724 429 104), Josefa Maleho (721 343 021), Viléma Sedivého (2 5772 0848) a Miloslava Frýdla (2 5772 0847).

Berounský deník

K&V ELEKTRO
ELEKTROINSTALAČNÍ MATERIÁL

www.kvelektro.cz

PRAHA 5 - SMÍCHOV, Strakonická 1d, Tel.: 257 320 432-4, Fax: 257 328 787

PRAHA 10 - ŠTĚRBOHOLY, Radiová 4a, Tel.: 267 008 800, Fax: 267 008 595

PRAHA 8 - KARLÍN, Křížková 18, Tel.: 224 813 888, Fax: 222 319 342

PRAHA 7 - HOLEŠOVICE, U Uranie 8, Tel.: 220 800 940, Fax: 220 800 927

PRAHA 6 - DEJVICE, Jug. partyzánská 26, Tel.: 224 322 540, Fax: 224 322 541

PARTNER DOBRICHOVICKÉHO VOLEJBALU

Poberounský Masopust po sedmnácté

NOVODOBOU TRADICI OŽIVILI ŘEVNIČTÍ V ROCE 1989, VYVEZLI HO ZA HRANICE MĚSTA

Zadní Třebaň – Už po sedmnácté se v Zadní Třebani odbývá Masopust, poprvé v historii doprovázený jízdou parního vlaku. Jak vypadaly oslavy v minulosti?

Starodávnou tradici Masopustu oživili v našem kraji jako první v Řevnicích, kde se masopustní fraška odbyvala na náměstí již v roce 1989. Řevničtí ochotníci Masopust „vyvezli“ i za hranice svého města – autobus s maškarami vyrazil do Letů a do Zadní Třebaně. Zatímco v Letech se lidová veselice uchytla až mnohem později, ve Třebani se od té doby Masopust slaví nepřetržitě. Naopak v Řevnicích se udržel jen tři čtyři roky. V Zadní Třebani má slavnost ustálenou podobu, kterou se ovšem pořadatelé snaží rok co rok doplňovat, vylepšovat. Pokaždé se na návsi odbyvá fraška, kterou s ochotníky v minulosti většinou secvičovala nadšená ochotnice Marie Křivánková. Diváci za uplynulé roky zhlédli třeba scénky o vداعeketivé Káče a princezně Dišperandě, o záletné Saličce, příjel sem i cirkus. Mnohdy se maškary vyhřívaly na sluníčku, jindy mrzlo až praštilo. V roce 1999 aktérky předpadla sněhová chumelenice.

Jak připravit nejlepší masopustní koblihy

Recept, jak připravit masopustní koblihy, před pěti lety prozradila osobně nejpopulárnější – vítězka soutěže o nejlepší koblihu Věra Paríková.

Suroviny používáte klasické: čtvrt kila hladké mouky, čtvrt kila polohrubé mouky, tři deka cukru, moučky, másla, tři žloutky, tři deka droždi, tři lžice rumu a třetinu litru mléka. Na rozdíl od ostatních hospodyněk si ale nepřipravujete knásek, droždi necháte nakynout v mláce, to pak příležitou rourou do mouky. Těsto nesmí být řídké, „prozradilá kuchařka, která koblihy pekla v malém fritovacím hrnci. Jsou to těžké kruhy, větší a bez tuku, který odkape. A jakou doporučila náplň? „Jednoznačně meruňkovou marmeládu.“ (ps)

NEJLEPŠÍ KOBLIHY. K tradiční zadnotřebaňskému Masopustu patří oblíbená soutěž o nejlepší koblihu.

Foto B. KŘEČEK

Postupně se zadnotřebaňský Masopust v režii redakce nezávislého poberounského občasníku Naše noviny stal nejvyhlášenější oslavou svého druhu v kraji. Každoročně o ně referuje většina celostátních deníků, mnoho rozhlasových stanic, občas dorazí i televize. V bohatém programu, který se rozrostl o stylový jarmark, průvod maškar s muzikou a kožským spězením, večeru tancovačku a nedělní dětský karneval, pravidelně účinkují divadelní ze Řevnic, od dnešní poloviny 90. let minulého století i dětské soubory Klíček a Notičky. Několikrát vystoupil poberounský folklorní soubor Praskavec, ani jednou nechyběla poberounská hudební skupina Třehusk. Přibývaly i novinky: soutěž o nejlepší koblihu, volba Krále Masopustu či například klání družstev okolních obcí na večerní tancovačce. Pár-

krát si prvenství odnesli Řevničtí, v posledních letech bodovali reprezentanti Svinař v maskách zdravotních sestřiček či směle odhalených Skotů. Posledních několik let se oblíbí těší zabijačka, kterou připravují místní hasiči.

Vloni se Masopust prvně odbýval na obou březích Berounky – průvod šel v Hlásné i Zadní Třebani.

Letos ho premiérově ozdobí jízda parního vlaku. Věříme, že se podaří nejen tradiční udržet, ale určitě ji i dále vylepšovat. Přáli bychom si, aby se poberounský Masopust stal nejen pro místní, ale i pro všechny, kteří k Berounce přijíždějí z mnoha koutů republiky, součástí jejich životů a radovánek.

Pavla ŠVÉDOVÁ

Masopust držíme ...

Tradiční součástí masopustu je úvodní masopustní písni a závěrečné veršování doprovázející pochovávání Masopusta. V Zadní Třebani se ustálily v následujících tvarech.

Masopust držíme, nic se nevadíme pospolu.

Proč bychom se hádali, když jsme se tak shledali poznou.

V dobrém jsme se sešli, rádi jsme se našli poznou.

Dříve než se rozejdem, ještě sobě připíjem pospolu.

Pochování Masopusta

Půst: Rozlučme se s tímto tělem!
Všichni: Dejme mu jednu šindel.

Půst: Ať odpočívá v pokoji
Všichni: Dejme mu místo na hnojí!

Půst: Ať odpočívá s jedním volem
Všichni: A s jedním kobylem.

Půst: Doma, užibis, pácer!

Všichni: Kam s ním pláčem?

Půst: Pláčete s ním ke zdí!

Všichni: Ať nás tady neectí!

Půst: In nomine, domini!

Všichni: Třebas tuhle do díry!

Proč a kdy se slaví Masopust?

MASOPUST ZAHAJOVÁL »TUČNÁK«, KONČILO SE O PŮLNOCI

Masopust, karnevalové období, je od Tří králů do Popelné středy, kdy začíná postní období před Velikonocemi. Proto se má opustit požívání masa (carni-val t. dátí vale masu).

Masopust je třídení lidový svátek, který se slaví ve dnech předcházejících Popelné středě. Protože datum Velikonoc je pohyblivé, je pohyblivým svátkem i Masopust.

Přípravou na Masopust býval čtvrtok před masopustní nedělí, nazývaný "tučný čtvrtok" či "tučnák". Panovalo přesvědčení, že v tento den má člověk jist a pít co nejvíce, aby byl celý rok pří sile. Hlavní masopustní zábava však začínala o "masopustní neděli".

Také toho dne byl oběd bohatý, ale netrval příliš dlouho, protože se všichni chystali do hospody k muzice. Někdy se tancovalo přímo na návsi a tanec se často protáhl až do rána. Také masopustní pondělí probíhalo ve známení zábavy a tance. Konával se "mužovský bál", kam neměla přístup svo-

bodná chasa; tancovali jen ženatí a vdané. Vyrcholením Masopustu bylo úterý. Toho dne procházely vesnicemi průvody maškar, hrála se masopustní divadelní představení. Masky byly všude pohoštěny - něčím k zakousnutí a předeším pálenkou a pivem, které ještě zvyšovaly rozpustilost a veselí. Bývalo však i několik tradičních masek, které se objevovaly každoročně. Mezi ně patří např. medvěd vedený na řetězu medvědářem. Jinou tradiční maskou bývala tzv. klíbna (= šíml, kobyla, koníček), skrývající dvě osoby. Objevoval se Žid s pytlem nebo rancem na zádech, bába s nůži, komínk se žehříkem, kezel a mnoho dalších.

Masopustní zábava končila přesně o půlnoci. Tehdy zatroubil ponocný na roh a rychtář všechny vyzval, aby se v klidu rozešli domů, protože nastala středa a s ní předvelikonoční půst. Někde zakončili o půlnoci muziku "pochování basy" (symbol toho, že v postu si hudebnici nezahrájí). (JoK)

Trat' lokální dráhy se vyměřovala dvakrát

JEDEN Z PŮVODNÍCH NÁVRHŮ POČÍTAL SE STANICEMI SVINAŘE A HATĚ

Podbrdsko - V roce 1901 zažili obyvatelé podbrdského údolí mimořádně důležitou událost: 1. září byl oficiálně zahájen provoz železniční jednokolejové trati ze Zadní Třebané přes Liteň, Všeradice, Osov a Hostomice do Lochovic.

Stavba byla zahájena v roce 1900 a zásluhu o její uskutečnění má Český sněm a koncesionář, především liteňský velkostatkář J. Š. Daubek, velkostatkář Greif z Hostomic a kníže Schwarzenberg z Osova. Dále okresy Hořovice, Beroun a některé obce při trati.

Podbrdská lokální dráha Zadní Třeban - Lochovice

- * je funkční už stejného dne - provoz byl slavnostně zahájen 1. září 1901
- * měří 26,5 kilometru
- * maximální stoupání je 26,3%, ze Zadní Třebané do Osova musí vlak překonat převýšení 162 metrů
- * v době vzniku měla 5 hlidačských domků, dvě studny s vočními jeřáby (Vosov, Zadní Třeban), 117 propustků v rámci pro povrchovou vodu, 96 přejezdů a přechodů
- * má z důvodu maximálního snížení nákladu jeden typ zděných strážních domků, jeden typ zděných nádražních budov a jeden typ dřevěné čekárny
- * od srpna do prosince 1901 přepravila 11 620 osob a 19 091 tun zboží, hlavně feny... (mif. J. K.)

Stavba byla zadána firmě J. Kubíček v Praze a vedl ji ing. Krček. Náklad na stavbu činil půlcrháho milionu rakouských korun, z nichž 75% bylo uhraveno ze zemského rozpočtu, zbytek zaplatili koncesionáři. Trat' železnice musela být vyměřována dvakrát, protože proti původně navržené se po-

Oslavy 100 let trvání lokálky v září 2001 se nesly v duchu jízdy císaře Františka Josefa I. Role věhlasného monarcha se tehdy zhodil třebeňský ochotník Vladimír Křivánek.

Foto M. PÁTEK

NAŠE NOVINY VŠUDE K MÁNI. Repríza oslav 100 let trvání lokálky Zadní Třeban - Lochovice uspořádaly Naše noviny v září 2004. Stejně jako další rok a jako letos vyšlo zvláštní číslo tohoto oblíbeného pobělohorského občasníku.

Foto B. KRČEK

stavili koncesionáři, kteří chtěli ušetřit své nejlepší pozemky. Proto se také Liteň nestala přijízdnou stanicí, ale stanici úvratou, kam vlaky od Zadní Třebané i Lochovic vjíždějí a po »přešlování« lokomotivy zase odjíždějí. Na stavbě pracovali většinou cizí dělníci, mezi nimi mnoho cizinců, dokonce tři muži z Mandušku otec s dvěma syny. Výstavba tratí byla rozdělena do tří úseků: ze Zadní Třebané do Litně, z Litně do Hostomic a z Hostomic do Lochovic. I tato nová trat' si vyžádala krvavou daň. Tři zvědavá děvčata z Hostomic přišla na staveniště, odjistila stojící ruční vozík, nasadila a rozjela se k Lochovici. Kolej končila pod zastávkou Radouš a vozík se překotil. Dvě z dívek zaplatily vyžádku životem.

Po středu 24. 8. 1901, kdy projel Litní první vlak rozvážející nábytek do stanice, byla trat' ve čtvrtek 1. září 1901 slavnostně předána. Železnice přinesla nový život do celého kraje. Rozšířila se přeprava osob i zboží. Do té doby museli lidé cestovat dostavníkem z Litně dc. Řevnic či Karlštejna, aby se dostali na hlavní trať Praha - Plzeň, postavenou v letech 1860 - 62 a zboží ke dráze dopravovali formáni.

Původně prý měla trať vést ze Zadní Třebané do Svinář a dále kolem Hodyně, mezi Hatě a Leč, pod Skuhrovem a na nynější trasu. To ale bylo nepřijatelné pro J. Š. Daubka. Pochoptitelně železnice je relativně levnou dopravou a zvláště pro jeho cihelnu v Leči byla tou největší výhrou.

Zda tomu tak skutečně bylo a jak v tom případě prosadil Daubek změnu trasy, není známo.

Josef KOZÁK

Kalendář akcí 2006

(výběr)

- 18. 3. Dětský karneval**
(U Frajerů, Hostomice, 14 hod.)
- 22. 4. 100 let hasičů**
(Zadní Třeban)
- 29. 4. Mužíkantský ples**
(Lidový dům Řevnice, 19 hod.)
- 6. 5. Staročeské máje**
(Lety, 13.45 hod.)
- 3.-4. 6. Svinařské řetězení**
(zámek Svinář)
- 15. 7. Svinařský Čochtan**
(rybník Žába, Svinář)
- 4.-6. 8. Noc na Karlštejně**
(zámek Dobřichovice)
- 11.-13. 8. Noc na Karlštejně**
(zámek Dobřichovice)
- 3. 6. Dětský den s turisty**
(Zadní Třeban)
- 26. 8. Vinařské slavnosti**
(zámek Dobřichovice)
- 26. 8. Free style motocross show**
(Všeradice)
- 27. 9. Lampiónový průvod**
(Vžina)
- 28. 10. Drakiáda**
(Vžina)
- 11. 11. Martinské posvícení**
(Lety, 13.45)
- 23. 12. Zpívání u stromečku**
(Hlásná Třeban)
- 24. 12. Štědrovečerní troubení**
(Zadní Třeban)

Naše noviny - sedmnáctý ročník nezávislého pobělohorského občasníku. Vychází každých čtrnáct dní. Uzávěrka čísla 24. února 2006. Řídí redakční rada: Ing. A. Tušek - čestný předseda im memoriam, M. Kloubková - čestná členka; P. Švedová (pavla.svedova@seznam.cz, 606150928), J. Malý (721343021), V. Šedivý (vilem.sedivý@o-mail.cz, tel. + fax 257720848), J. Kozák (josef.kozak@seznam.cz, 724429104), rediguje M. Frýdl (frýdl@dobnet.cz, 257720847, 267 29 Z. Třeban, Třebanská 96). Jazyková lektorka E. Malá. Technická pomoc: ICZ a.s. IČO: 69780404, evidováno Ministerstvem kultury ČR (MK ČR E 10532) E-mail: nase.noviny@zadnitreban.cz; <http://nasenoviny.zadnitreban.cz>

Naše noviny jsou k dostání: Zadní Třeban: Večerka Roubal a dcera, obchod Jednota, stánek na nádraží; Řevnice: Trafiky Pod Selcem, u Zámečku, u nádraží; CD, obchod U Jelinků, nákupní středisko, cukrárna, drogerie; Hlásná Třeban: Obchod Jednota; Svinář: Obchod; Lety: Obecní úřad, supermarket: Eso; Liteň: Potraviny, Koloniál; Karlštejn: Obchod, Koloniál u obecního úřadu, čerpací stanice, Infocentrum; Dobřichovice: Nákupní středisko, stánky LPG a nádraží; Černošice: Stánek u nádraží; Malý Chlumec: Obchod.